

Připravili jsme pro vás májovou rozesílku 10/2021 – přinášíme pozvánku na **XX. Krajskou konferenci o EVVO**, pozvánky na akce a kampaně (str. 2–6), upozornění na grantové výzvy (str. 1), program Učíme se venku (str. 8), projekt Škola pro udržitelný život (str. 9–10), tipy na pomůcky a publikace (str. 14), nabídku vzdělávání (str. 11), nabídku výukových programů a projektových dnů pro školy (str. 12–13), zprávy a informace.

Některé texty rozesílky zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

Archív rozesílek:

www.liska-evvo.cz/rozesilka

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí. Jakmile situace dovolí, sdělíme vám termíny plánovaných vzdělávacích akcí.

Akce do DIÁŘE:

Sobota 1. května	Zahájení osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda po našich okny www.liska-evvo.cz
So – Po 1.–31. května	Do práce na kole, Férová kavárna Lísky v „Akci na TRIKO“ www.liska-evvo.cz
So – Po 8.–31. května	Vsetínské dny pro Fairtrade www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 3. června	XX. Krajská konference o EVVO, téma: Cíle udržitelného rozvoje www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference
Pátek 8. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvička www.alcedovsetin.cz

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Přírodní zahrada – kalendář akcí
- 2 Přírodní zahrada – soutěžní výzva
- 3 Krajská konference EVVO – pozvánka s programem

Zdroje (nejen) pro EVVO

- MŠMT schválilo **Programový dokument Operačního programu Jan Amos Komenský (2021–2027)**.
<https://opvvv.msmt.cz/download/file5679.pdf>
<https://opvvv.msmt.cz/aktualita/msmt-schvalilo-programovy-dokument-operacniho-programu-jan-amos-komensky-2021-2027-2.htm>
- **Sázíme budoucnost: Granty na výsadby stromů**
Vyhlašovatel Nadace Partnerství
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2680366&apc=nF2xx1-->

- **Výzva k předkládání žádostí o grant na projekty malého grantového schématu**

Vyhlašovatel Fondy EHP a Norska
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2689683&apc=nF2xx1-->

Zprávy z LÍSKY

V květnu a červnu připravujeme XX. Krajskou konferenci o EVVO, pokračují osvětové kampaně, projektové dny a výukové programy pro školy. Vzdělávací akce pro pedagogy a lektory EVVO nabízíme NOVĚ i online. Promýšlíme, pořizujeme a kompletujeme sady pomůcek a materiály pro učení venku, zejména v projektu Učíme se venku s Lískou, podpořeného MŽP. Pokračujeme v koordinaci programu Škola pro udržitelný život pro náš region.

Osvětové kampaně LÍSKY

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

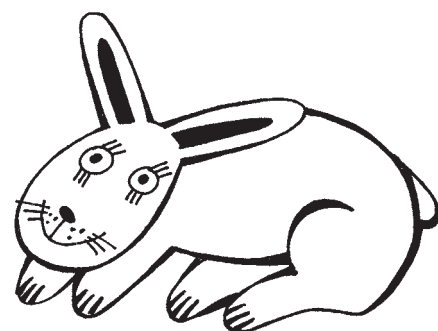
Stromy a my (15. září – 31. října)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené – podpora Fairtrade (celoročně)

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Po dobu trvání dané kampaně poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi. V regionu jsou připravovány programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2020 členové Klubu Lísky zaslali 42.900 Kč. Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCÉ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2020 jsme z vašich darů získali 14.406 Kč. Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

Pozvánky

XX. Krajská konference o EVVO

Vzdělávací akce na podporu krajského systému EVVO ve Zlínském kraji.
Pod záštitou **Bc. Hany Ančincové, statutární náměstkyně hejtmana.**

TÉMA: Cíle udržitelného rozvoje – jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa.

3. června 2021 ONLINE v GOOGLE MEET (přihlášeným zašleme pozvánku s pokyny)

V PLÁNOVANÉM PROGRAMU VYSTOUPÍ:

Společná část: Doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc., UP Olomouc, RNDr. Yvonna Gailly, Ekologický institut Veronica, Mgr. Jaroslav Hlinský, ALCEDO Vsetín

Část pro MŠ, ŠD a I. st. ZŠ, SVČ, NNO: Mgr. Helena Nováčková, Lipka Brno, Mgr. Lenka Pavelčíková, DDM Šíkula Uherské Hradiště,

Ing. Jan Smrčka a Simona Neprašová, Mezinárodní program Ekoškola, TEREZA Praha

Část pro II. ZŠ, SŠ, SVČ, NNO: Mgr. Ing. Lenka Pánková, Mgr. Johana Krajčířová, ARPOK Olomouc, Ing. Eliška Hájková, SEVER, RNDr. Blažena Hušková, Oldřichov v Hájích, Bc. Tadeáš Žďárský, Lipka Brno, Mgr. & Mgr. Bohuslav Sedláček, ZŠ Vsetín, Rokytnice, Marie Petřů, DiS, VIS Bílé Karpaty

Přihlašování zde <https://forms.gle/F4sxNj17L32gfcSJ6> do 27. 5. 2021,
POZOR: kapacita omezena!

ÚČASTNICKÝ POPLATEK: 390 Kč

Školy v síti MRKEV, Mrkvička, Klubu Lísky: 350 Kč/1 osoba za školu
Členové Klubu Lísky (fyzická osoba): 300 Kč

www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

■ Virtuální třída

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty nabízí online výukový program HMYZ pro žáky 1.–3. ročníku ZŠ.

Více informací 734 645 730, visbk@bilekarpaty.cz

■ 43. ročník fotografické soutěže

Týká se to také tebe 2021

Festival TÝKÁ SE TO TAKÉ TEBE je již čtyřiačtyřicet let místem pravidelného, srdečného a přátelského setkávání filmových tvůrců, fotografů, ekologů, farmářů, odborníků na zemědělství a životní prostředí, občanských sdružení a iniciativ, laické a odborné veřejnosti.

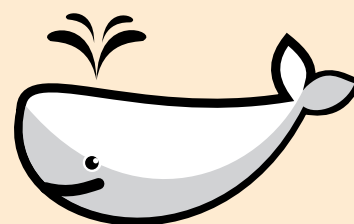
www.tsttt.cz

Výzva ke Dni Země – Nebud' plejtvák

Rodinný počin ke snížení plýtvání jídlem a udržitelné spotřebě potravin.

Text výzvy zde www.liska-evvo.cz/doc/vyzva-lisky-ke-dni-zeme-1

www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 10/2021

strana 2

Pozvánky

Do práce na kole 1.–31. 5. 2021

11. ročník květnové výzvy Do práce na kole nebo pěšky: Více pohybu, radosti ze života, méně emisí. Nové tričko s ilustrací od Toy_Box a pomoc rozvoji infrastruktury pro kola i pěší.

www.dopracenakole.cz

Akce na TRIKO – Férová kavárna pro účastníky ve Vsetíně,

pondělí a čtvrtek,

9.00–15.00 hodin (sídlo Lísky).

Podrobné informace k akci na str. 6!

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata –

PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE

a místní udržitelná ekonomika,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň má **klíčovou akci a kalendář akcí**, sestavený i z vašich aktivit a programů. Ke kampani je vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály**, **metodické listy či pomůcky**.

Ke zveřejnění a sdílení uvítáme i vaše náměty a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

ŠIBAL – Šikulovy hledačky po Uherském Hradišti a okolí

Procházka po Uherském Hradišti a okolí. Postupně vzniká několik tras hledaček, na nichž budete plnit úkoly, šifry a zjišťovat fakta, které vám pomohou vyloučit tajenku a dovedou vás k cíli. Délka trasy se různí podle tématu (maximálně 6 km). Během hry dodržujte všechna aktuální nařízení a hygienická pravidla.

Než vyrazíte, vytiskněte si průvodce hledačkou se šiframi, nápovědami a vším potřebným – bez něho to nepůjde.

<http://ddmsikula.cz/index.php/1621-2/>

XLI. TRADIČNÍ KOSENÍ a škola ochrany přírody 2021

zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat

3.–9. července a 10.–17. července 2021

ze základny v přírodní rezervaci Bílé Potoky

www.kosenka.cz

studijní centrum BASIC

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ PŘI UČENÍ A NEDOKÁŽETE MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

CYKLOSTEZKOU ZA POKLADEM
ALCEDO – středisko volného času ve spolupráci s městem Vsetín

Termín: 3.–31. května 2021

ALCEDO středisko volného času Vsetín

Vydej se na projížďku a splň úkoly s celou rodinou, na konci cesty si vyměň kamínek!
VYBER SI TRASU NEBO ZKUS VŠECHNY!

<p>1. trasa 1.8km OHRADA Začátek 49.3250628N, 17.9980183E Konec 49.3116192N, 18.0041958E</p>	<p>2. trasa 2.8 km LUH Začátek 49.3330614N, 18.0096114E Konec 49.3423731N, 18.041797E</p>	<p>3. trasa 3.1km LÁZKY Začátek 49.3438761N, 17.9843342E Konec 49.3611383N, 17.9547011E</p>
---	--	--

Namaluj kamínek a vyměň si ho na konci trasy.

Vyfoť se, sdílej na a přidej #cyklostezkozapokladem nebo zasílej na denzeme@alcedovsetin.cz, www.alcedovsetin.cz

Osvětová kampaň

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 9. ročník

LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a muzea chystají po celý květen a červen rozmanité aktivity.

Na facebookové stránce kampaně budou zveřejňovány zajímavé informace, rady i pozvánky na akce,

www.facebook.com/prirodnizahrada

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Centrum Veronica Hostětín

www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny

„Měsíc školních zahrad“

Každoročně v květnu vzdávají školy po celém světě hold svým zahradám, hřištím a dvorkům – místům, která jsou ideální k propojování teorie s praxí při výuce, tvoření a hrám, k poznávání přírody, seznamování dětí s okolním světem i rozvoj místní komunity. Cílem svátku je povzbudit učitele, aby objevili pestré možnosti, které jim venkovní prostředí nabízí, a začlenili ho do každodenního života své školy.

Původcem myšlenky je Mezinárodní asociace školních hřišť a zahrad (ISGA). V Česku je jejím členem Nadace Proměny Karla Komárka, která u nás spolu s dalšími partnery podporuje širší využití školních zahrad a učení se venku.

www.mesicskolnichzahrad.cz

Měsíc školních zahrad 2021 je v zajetí živlů.

Přidejte se k mezinárodní oslavě školních zahrad. Pojdte s námi objevovat, hrát si i tvořit s dětmi venku v zahradě, v parku, na louce, v lese či u potoku.

Těšit se můžete:

- 1) Každý týden na novou sadu aktivit.
- 2) Sdílení svých zážitků, fotek a příběhů skrze FB skupinu Školní zahrada.
- 3) Možnost účastnit se losování o ceny.
- 4) Stažení aplikace ZAMILUJ SI PŘÍRODU zdarma.

OSLAVA ŽIVLU ZEMĚ – 1. týden

OSLAVA ŽIVLU VÍTR – 2. týden

OSLAVA ŽIVLU VODA – 3. týden

OSLAVA ŽIVLU SLUNCE – 4. týden

9. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
PŘÍRODNÍ ZAHRADA –
PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY

1. 5. – 30. 6. 2021

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA POŘADATELE
Soutěžní výzva Naše jedlá zahrada, balkon či truhlík 1. 5. – 21. 6. 2021	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
Úkoly lísky Bystroušky Úkolová soutěž, duben – červen	Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště lenka.paveckikova@ddmsikula.cz - www.ddmsikula.cz
Přírodní zahrada Interaktivní prvky v přírodní zahradě.	Envicentrum Vysoké Pole www.prokrajnu.cz
Úkázková přírodní zahrada a sad Interaktivní prvky v přírodní zahradě.	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz
Přírodní zahrada jako oázka života 15. května, 14.00–20.00 hodin, Růžička 328, 756 25	Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko volkova@mikroregion-vsetinsko.cz
Ze zahrady na talíř online webinář, 18. května, 16.00–17.30 hodin	DDM ASTRA Zlín www.ddmastra.cz
Den otevřených dveří a větrání peřin 18. května, 14.00–18.00 hodin	Skansen Rochus Uherské Hradiště https://skansenrochus.cz/ , www.parkrochus.cz
Jak na bylinky 26. května, 9.00–13.00 hodin	DDM Uherské Hradiště lenka.paveckikova@ddmsikula.cz
Víkend otevřených zahrad 12.–13. června	www.vikendotevrenychzahrad.cz
Exkurze přírodní zahradou v Hostětíně v rámci Víkendu otevřených zahrad, neděle 13. června od 14 hodin	Centrum Veronica Hostětín https://hostetin.veronica.cz/node/1259
Učíme se venku Náměty na pozorování a aktivity, Projektové dny LÍSKY ve školách.	TEREZA, https://ucimesevenu.cz/ LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz
Měsíc školních zahrad Denní s dětmi alespoň na chvíli ven. Každý den 1 aktivita/výzva ve škole či doma.	www.mesicskolnichzahrad.cz https://ucimesevenu.cz/ www.facebook.com/ucimesevenu.cz/
Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/
Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/ekomapa
Jak na přírodní zahradu Rady a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodnizahrada
Semináry ve Zlínském kraji Podpora semenelní a sdílení osiva ze zahrádek. Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	seminkovny.com e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz

20. 5. Světový den včel | 22. 5. Mezinárodní den pro biologickou diverzitu | 24. 5. Evropský den parků | 21. 6. Den květů

Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCĚ - infoevvo@seznam.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/prirodnizahrada

LÍSKA, z.s. vyhlašuje soutěžní výzvu pro děti a rodiny s dětmi, 2. ročník

NAŠE JEDLÁ ZAHRADA, BALKÓN ČI TRUHLÍK

Soutěžní úkol číslo 1: **BUDUJTE A SÁZEJTE**

Soutěžní úkol číslo 2: **POPIŠTE VYSÁZENÉ ROSTLINY**

Soutěžní úkol číslo 3: **POŠLETE RECEPT**

Soutěžní úkol číslo 4: **UHÁDNĚTE**

Doporučený věk: 3–12 let

Vyberte si aspoň jeden ze soutěžních úkolů.

Splněné úkoly, doložené zprávičkou, fotografií či obrázkem, opatřené kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk a počet dětí, e-mail, poštovní adresa

zasílejte do 21. 6. 2021 na adresu:

infoevvo@seznam.cz, HESLO: Zahrada

Celé znění zahradní výzvy najdete v příloze.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 10/2021

strana 4

Udržitelné Valašsko

PŘÍRODNÍ ZAHRADA JAKO OÁZA ŽIVOTA

15. května 2021
14:00- 20:00

ve Vodnářské zahradě
v Růždce na Valašsku
(Růždka 328, 756 25)

Co Vás čeká?

- představení hostů a účinkujících
- Komentovaná prohlídka zahrady - ČSOP Valašské Meziříčí
- Voda v krajině, Jan Husák
- Fotovystava k 10. výročí založení Zvelebovacího spolku Růždka
- Výstava výrobků žáků ZŠ v rámci projektu Udržitelné Valašsko
- Ochutnávka regionálních specialit
- Kapela Mrkací voči

**EVROPSKÝ
SBOR
SOLIDARITY**

**Pro děti je připraven
zábavný program!**

Skanzen Rochus
Uherské Hradiště

Obecně prospěšná společnost Park Rochus Vás v rámci Mezinárodního dne muzeí zve na akci

**DEN OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ A VĚTRÁNÍ
PĚRIN**
Na téma
ZDRAVÁ ZAHRADA

Úterý 18. května 2021
Od 14:00 do 18:00 hodin

Velký jarní úklid muzea v přírodě, přesazování muškátů a setkání s odborníky, kteří Vám přiblíží principy přírodních zahrad, základy včelaření, použití jedlých plevelů v kuchyni nebo kvetoucí medonosné rostliny od jara až do podzimu.

Vstup na akci je zdarma.
Změna programu vyhrazena.

Více informací naleznete na skanzenrochus.cz a na Facebooku Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště.

Akce je součástí projektu O půdě, hlině, zemině, který je spolufinancovaný Zlínským krajem, a osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny.

Ze zahrady na talíř

online webinář DDM Astra

**lektorky: Mgr. Iva Koutná
Mgr. Lenka Pavelčíková**

úterý 18.5.2021
16:00-17:30

Jak na bylinky

Nápady a náměty do výuky

26. května 2021 | 9-13.00

Dům dětí a mládeže Uherské Hradiště

Lektorky **Iva Koutná a Lenka Pavelčíková**

- Učíme se venku - představení
- Seznámení se s bylinkami
- Výsadba bylinek a péče o ně
- Využití bylinek
- Praktické ukázky pro výuku
- Náměty na prvky výrobitelné s dětmi a ukázka jejich výroby
- Bylinkový receptář
- Plané rostliny a jak je využít
- Konzultace vašich námětů a dotazů

Doporučeno: MŠ, ZŠ, SVC, ŠD, ŠK, dětské skupiny, lesní školky, mateřská centra, rodiče.

Seminář proběhne ve výukové zahradě líšky Bystroušky v DDM Uh. Hradiště. Každý účastník získá metodické publikace „Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Líškáčkem“, „Zahrada plná chutí a vůní“, „Co se děje v zahradě“ a „Jak na bylinky“.

Účast na semináři je zdarma. Akce je hrazena z projektu „Jak na bylinky“ podpořeného Zlínským krajem.

Účastníci se musí prokázat potvrzením o negativním testování. Po celou dobu semináře bude platit povinnost nosit roušku.

Přihlášky posílejte do pondělí 24. května 2021 na email lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz.

Osvětová kampaň Vsetínské dny pro Fair trade

Fairtradové město Vsetín, Fairtradová škola ZŠ Ohrada, Vsetín, LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a organizace chystají rozmanité aktivity.

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

www.liska-evvo.cz/doc/vsetinske-dny-pro-fair-trade-6

Akce na TRIKO – Férová kavárna Lísky

Po celý květen, v pondělí a čtvrtek, všem účastníkům nabídneme v Lísce fairtradovou kávu či čaj.

Důležité je prokázat se tričkem, či sátkem kampaně.

Nové vzdělávací lekce v sekci Globálního vzdělávání

www.fairtrade.cz/zapojte-se

Novinky z fairtradového světa najdete v newsletteru, 4krát/ročně zdarma, www.fairtrade.cz/newsletter

Fairtrade Česko a Slovensko má Youtube kanál

Najdete tam zajímavá videa o fungování Fairtrade a o životě pěstitelů, trailer na oceněný dokument Ve stínu kakaovníku, ale i videa o tom, proč Ladislav Zibura a Zuzana Kronerová nakupují Fairtrade.

<https://bit.ly/fairtrade-100>

Nově nadabovaný film Ochránci pralesa

Ukazuje, jak se dá uživit pěstováním kaka a zároveň chránit deštný prales.

Najdete zde: <https://youtu.be/6E2U25erihM>, stáhnout do offline jde třeba přes <https://id.savefrom.net/7/>,

K filmu vznikla vzdělávací lekce Ochránci pralesa,

www.fairtrade.cz/vzdelavani

11. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
POCTIVĚ VYTOBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ

KVĚTEN
2021

VSETÍNSKÉ DNY PRO FAIR TRADE – kalendář akcí

NÁZEV AKCE A DATUM KONÁNÍ	KONTAKT NA PORADATELE
Férová snídaně – Férový piknik na výletě 8. května	www.ferovasnidane.cz
Akce na triko – Férová kavárna pro účastníky kampaně Do práce na kole 3.–31. 5. (pondělí a čtvrtek)	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz
Fairtrade jede – kafe či čaj s sebou Férová kavárna Lísky, 3.–31. 5. (pondělí a čtvrtek)	www.liska-evvo.cz
Férová káva do hrnečku DIAKONIE Vsetín 8.–31. 5.	www.liska-evvo.cz
Férová snídaně pro účastníky kampaně Do práce na kole 13. 5., 5–8 hodin, cyklostezka do Jasenic 26. 5., 5–8 hodin, cyklostezka na Bobrky	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz
Výstava Cena kakaa Promítání dokumentu Ve stínu kakaovníku a informační panel ve vestibulu školy 8.–31. 5. 2021	ZŠ Ohrada, Vsetín www.zsohrada.cz
Fairtradové pátky ve školní jídelně 14. 5., 21. 5., 28. 5.	ZŠ Ohrada, Vsetín www.zsohrada.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů.

www.ferovasnidane.cz

■ Staňte se Fairtradovou školou,
www.fairtradeskoly.cz/kontakt

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 10/2021

strana 6

Zprávy z webu a tisku

Doporučení MŠMT je jasné: po návratu žáků do škol se zaměřte na jejich adaptaci a opakování. Na první dva až tři týdny zapomeňte na zkoušení a známky.

Ondřej Lněnička, ředitel **ZŠ profesora Švejcara v Praze 12**, připravil pro své kolegyně a kolegy skvělý bucket list.

A jak probíhá návrat vašich dětí do škol? Myslí škola na jejich adaptaci, nebo se dohání učivo, testují se znalosti a zkouší se?

Příklady ministerských doporučení:

„Součástí adaptačního období mohou být vedle adaptačních aktivit i vzdělávací činnosti, je však vhodné zaměřit je spíše na opakování a shrnování a dát žákům dostatečný prostor k tomu, aby si sami v bezpečném prostředí ověřili své znalosti dovednosti (autoevaluace), např. prostřednictvím skupinové práce, vzájemného učení, vhodných digitálních nástrojů, které znají z distanční výuky (zábavné nehodnocené kvízy, únikové hry atp.), či pomocí učebních pomůcek, které umožňují žákům pracovat s chybou. Je vhodné dát žákům prostor pro to, aby sdělili, který vzdělávací obsah potřebují dovysvětlit nebo dodatečně procvičit.“

„Minimálně v průběhu prvního adaptačního týdne by měla platit zásada, že žáci nejsou ústně ani písemně zkoušeni, neprobíhá známkování ani jiná forma sumativního hodnocení a nejsou zadávány domácí úkoly. Doporučujeme však tuto zásadu aplikovat optimálně 2–3 týdny.“

Více zde www.edu.cz/.../pedagogicka-doporučení-k-návratu.../

Odskrávající:

Učitelský "bucket list"

od teď do konce června

- učit venku
- jít se třídou na procházku a povídat si s žáky
- "prokecat" hodinu ve třídě
- jít si zahrát na chodbu o hodinu
- udělat si se třídou (zapojit se) tematický den
- společná snídaně/svačina s žáky (nebo piknik!)
- vyrábět "něco" s žáky (třeba venku 'land art')
- splnit žákům nějaké přání
- udělat "bláznivou hodinu" :) Fantasie ať řadí...
- učit na místě, kde jste ještě neučili
- zahrát si s žáky hru (deskovku, online, ...)
- nechat žáky vést hodinu
- zapojit tělocvičnou chvilku do hodiny :)
- naučit se novou aktivitu a vyzkoušet ji s žáky

TÝDEN PRO ZEMI 2021

Oslavy Dne Země nemohlo ALCEDO už druhým rokem zorganizovat v tradiční podobě v Panské zahradě. Přichystalo však různorodé aktivity v rámci Týdne pro Zemi, které bylo za současné situace možné uspořádat. Akce proběhla za spoluúčasti Domu kultury Vsetín, s finanční podporou města Vsetín.

Jak se můžeme starat o naši planetu – zážitková stezka pro MŠ a veřejnost v parku u rybníčku, kde na 10 tabulích byly připravené informace, náměty a úkoly na téma klimatické změny, snižování produkce CO₂, hospodaření s vodou v krajině, odpadové hospodářství, šetrné nakupování. V uvedeném období ji navštívilo 301 dětí z MŠ. V parku byla dále připravena Stezka Skřítky Zeměznalka, od studentů Masarykova gymnázia, SZŠ a VOŠ zdravotnické Vsetín pod vedením Mgr. Karolíny Mikulcové. V kteroukoliv denní hodinu jste zde mohli zastihnout dospělé samotné i s dětmi.

„...je to čtivé, informační, nutí nás to k zamyšlení.“

„Poskytli jste nám motivaci, profesionálně připravené a zpracované...“

Jedna ze školek dokonce plánuje s využitím podkladů příští rok projekt na celý měsíc.

Jak pomáháme naší planetě

5 video rozhovorů, ve kterých jsme se pokusili sdílet názory lidí, kteří si pro pomoc planetě zvolili tu těžší cestu. Vychovávat, vzdělávat a zprostředkovávat druhým důležitost zodpovědnosti a lásky k přírodě. O své názory se s námi podělili Liběna a Tomáš Dopitovi, Iva Koutná, Lukáš Spitzer, Kamila Křupalová a Aleš Šlechta. Video najdete je na Youtube kanálu ALCEDA:

www.youtube.com/channel/UCAT3cmoJuB2vIQjkmD_3PGg

„Děkujeme za možnost se přidat ke Dni Země touto formou. Video je povedené a je dobře, že na Vsetíně působí ALCEDO, které má takový záběr.“

„Všechny mám ráda a vážím si jich...“

„Zlatá slova, která každý z nich říká trochu jiným pohledem...“

„...upřímné výpovědi, milí lidé a moudrá slova, líbí se mi to.“

Koncert pro planetu

Ve čtvrtek 22. dubna jsme na Vsetíně oslavili 31. ročník Dne Země, kterému Dům kultury věnoval koncert s valašskou cimbálovou muzikou. Již několik hodin po jeho skončení ho zhlédlo 5 000 lidí.

Pomáháme férovému obchodu (22. 4.)

V restauraci U Lva a v Kebab-Side dostávali návštěvníci 22. dubna k obědovému menu fairtrade čokoládku a informační osvětové materiály.

Poznáváme naši planetu – Rodinný Ekouš (22. 4. – 22. 5.)

Zábavná šifrovací ekohra pro rodiče s dětmi nebo týmy.

Poděkování patří městu Vsetín, Domu kultury Vsetín, Lísce z. s., Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín, Střední škole Kostka s.r.o., Muzeu regionu Valašsko – oddělení Hvězdárna Vsetín, Radegastovně U Lva, Kebab-Side.

Jaroslav Hlinský, www.alcedovsetin.cz

Učíme se venku

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Pokud hledáte inspiraci ven, připojte se ke skupině UČÍME se VENKU na Facebooku www.facebook.com/groups/ucimesevenku/ nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

VÝZVA: K UČENÍ JEN POČÍTAČ NESTAČÍ

9 tipů jak učit ve skutečném světě, nejen skrze obrazovky
<https://ucimesevenku.cz>

JARNÍ VOŇAVÉ UČENÍ

Lekce, aktivity, knihy a pomůcky, které lákají ven na jaře.

<https://ucimesevenku.cz/jaro/>

VYZKOUŠEJTE „ŠKOLA DOMA - ŠKOLA VENKU“

čeká na vás přes 50 aktivit ven

<https://ucimesevenku.cz/skola-doma/>

SEZNAM NEJLEKČÍ NA CELÝ ROK

<https://ucimesevenku.cz/lekce-ktere-vas-vytahnou-ven/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven a získajte:

- přes 40 nových lekcí
- celkově přes 100 lekcí ven
- dohromady 568 stran inspirace ven.

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Učíme se venku v pořadu NEDEJ SE České televize

www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/221562248430005-ucime-se-venku/

Učíme se venku s LÍSKOU

Pracujeme na 4 nových programech Učíme se venku s LÍSKOU pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVČ.

Pro pedagogy vznikne nová metodika s ověřenými náměty pro jednotlivá roční období.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Sledujte náš web, facebook a rozesílku..

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Učíme se venku

- Proč učit venku
- Lekce a pracovní listy volně ke stažení
- Jak si vyrobit a nekupovat pomůcky
- On-line kurzy
- Videa a příklady z praxe
- Festival Učíme se venku
- Semináře po celé ČR
- Podporující komunita na sítích

www.ucimesevenku.cz

Udržitelný rozvoj

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpadky? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu

Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život v roce 2021–2022

Je škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Představujete si takto svoji školu? Každá základní nebo střední škola se může stát Školou pro udržitelný život!

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Chcete zapojit vaše žáky do řešení klimatické změny přímo ve vaší obci škola a ukázat jim, že i oni mohou přispět k řešení celosvětového problému přímo v místě.

Vy i vaši žáci máte jedinečnou příležitost zapojit se ve školním roce 2021/2022 do programu Střediska ekologické výchovy SEVER, který díky regionálním konzultantům můžete realizovat v celé ČR a jehož součástí je i 3denní pobyt žáků v ekologickém centru v Horním Maršově.

Máte-li zájem se zapojit do programu, vyplňte, prosím, předběžnou přihlášku **ZDE**.

Budeme se na vás těšit na vstupních seminářích v květnu 2021, informace o termínech uveřejníme zde co nejdříve.

www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji je ve školním roce 2020–2021 do programu zapojena ZŠ Huslenky.

Pro více informací či zapojení do projektu se ozvěte:

infoevvo@seznam.cz, Iva Koutná

www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfpz.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy, vč. ONLINE formy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Projektové dovednosti (nejen) v EVVO.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

Specializační studium koordinátor EVVO 2021–2022

LÍSKA ve spolupráci s ALCEDEM – střediskem volného času Vsetín a Vzdělávacím a informačním střediskem Bílé Karpaty plánuje v ZÁŘÍ 2021 otevření nového kurzu akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Termín studia: září 2021 – podzim 2022

Rozsah: 250 vyučovacích hodin přímé výuky s využitím aktivních metod a forem, praktických cvičení, terénních exkurzí a pomůcek.

Místo konání: Hájenka Na novém světě, Vsetín, výjezdy na pracoviště EVVO v regionu

Lektoři: pedagogové s mnohaletými praktickými zkušenostmi, odborníci zabývající se environmentálním vzděláváním, didaktikou, plánováním školních zahrad, ochranou životního prostředí, tématy udržitelného rozvoje, rozvojovým vzděláváním atd.

Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. (specializační studium).

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky

Během kurzu vypracují Školní plán EVVO pro svou školu.

V případě zájmu o studium vyplňte přihlášku,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-2>

Informace: infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 10/2021

strana 11

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

■ Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,
www.cevzabka.xf.cz/vp.html

■ Centrum Veronica Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz/skoly

■ Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín
www.ddmastra.cz/vyukove-programy

■ Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,
www.prokrajinu.eu

■ Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz

■ Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz

■ Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,
www.ddmsikula.cz

■ Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,
www.bilekarpaty.cz/vis

■ LÍSKA, z.s.,
www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
INFORMACE:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Učíme se venku s LÍSKOU

Témata: živá zahrada (ptáci, hmyz), stromy, jarní rostliny, půda, voda apod. v návaznosti na roční období.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD, dětská skupina, SVČ

Počet účastníků: 15–28

Rozsah: 1–2 hodiny, možné i jako cyklus 2 a více programů v průběhu roku
Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahrada, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

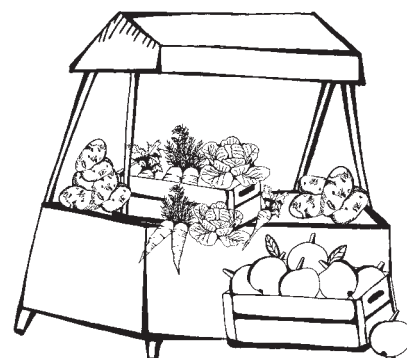
Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („dětí – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek) je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.**

6. ročník: CESTA VODY

7. ročník: VODA V KRAJINĚ

8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY – Učíme se venku

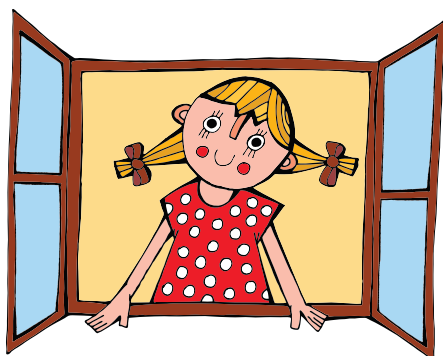
Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 6 a více stanovišť s úkoly (hmyz, ptáci, půda, voda, tvary, příběhy jídla apod.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga, 10. ročník.** Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.

www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Badatelsky orientované vyučování,** <http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola** www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání,** www.globalnirozvojovjevzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,** <https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),** www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,** <https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola** www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,** www.skutecnezdravaskola.cz
- **Světová škola,** www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,** www.skolaprozivot.cz
- **Žákovské parlamenty,** www.skolaprodemokracii.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

■ Jak učit POLY.

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

■ Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč, www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1

■ Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz.
Účtujeme poštovné.

■ Náměty k výzvě **MĚSÍC ŠKOLNÍCH ZAHRAD v zajetí žvlů**

Přidejte se k mezinárodní oslavě školních zahrad. Připravte si vše na hraní a bádání.

<https://ucimesevenku.cz/mesic-skolnich-zahrad-2021/>

Stažení aplikace **ZAMILUJ SI PŘÍRODU** zdarma.

■ **Metodika pro hodnocení environmentální gramotnosti**

Na světě je úspěšně certifikovaná metodika pro hodnocení environmentální gramotnosti žáků druhého stupně (lze použít i pro starší).

Odkaz na přehledovou stránku MŽP se všemi dále odkazovanými dokumenty:

www.mzp.cz/cz/environmentalni_vzdelavani_poradenstvi

■ **Moje ptačí knížka, S. Ernsten, J. Walczyk**

Ptačí svět děti baví. Moje ptačí knížka je plná zajímavostí ze světa malých opeřenců – jak ptáci vypadají, co dělají v jednotlivých ročních obdobích a jak je pozorovat či krmit. Přečtěte si tuto knihu a pozorujte ptáky celý rok – je to úžasné dobrodružství.

www.knihykazda.cz/moje-ptaci-knizka/

■ **Nový Klíč obojživelníků z dílny Rezekvítek Brno.**

Najdete v něm pestré obrázky žab, čolků a mloka. A samozřejmě i užitečné informace.

www.rezekvitek.cz/?idm=32&id_zbozi=152

■ **Kniha Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová, příběhy z jedné zahrady, nakl. Pointa**

■ **Bádáme každý den**

Objevujte s žáky přírodní vědy každý den!

www.nakladatelstvi-safran.cz/produkt/badame-kazdy-den-a/

■ **Nová publikace Místně zakotvené učení**

www.pavucina-sev.cz/data/X/n/T/sever-MZU-publikace-dobra-prax.pdf

■ **METODIKY UČÍME se VENKU**

Přes 40 nových lekcí, celkově přes 100 lekcí ven, dohromady 568 stran inspirace ven.

Více na: <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

Objednávejte v e-shopu www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

■ **Jděte VEN, inspirativní náměty pro pobyt venku, www.jdteven.cz**

■ **Ornamentové pexeso ze Slovácka.**

<https://vis.bilekarpaty.cz/>

■ **Plakáty s malbami Pavla Procházky.**

Formát A2. Cena jednoho plakátu 99 Kč.

<https://vis.bilekarpaty.cz/>

■ **7 filmů a pořadů, které vás odnaučí plýtvat jídlem**

<https://zachranjidlo.cz/8214/6-filmu-ktere-vas-odnauci-plytvat-jidlem/>

■ **CITIZEN SCIENCE – Občanská věda v České republice neboli vědecký výzkum prováděný dobrovolníky nevědci.**

Zajímá vás věda, chcete se jí věnovat, ale přitom už nechcete studovat? Přidejte se

k nějakému projektu občanské vědy. Stanete se tak spolupracovníkem profesionálních vědců, ale hlavně posunete své vědění zase dál.

Databázi projektů, náměty pro školy, děti a rodiny najdete zde www.citizenscience.cz

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- 14115 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivibirat.cz

Přírodní zahrady

- Jak na přírodní zahradu poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku: www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- Ekozahrady, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- Osivo vhodné pro přírodní zahradu nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete odkaz **Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- Časopis Školní zahrada.
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad**, kam můžete přidat i tu vaši.
- Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu. <https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků. Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“**
www.iskopanice.cz

■ Mapa českých biopotravin,
<https://kde.lovime.bio/>

■ Nabídka farmářských a bio produktů
Eko sady Komňa, www.biosvestky.cz

Ekofarma Javorník Štítná, Mléko do škol,
Ing. Radka Barboříková, tel.: +420 731 210 48

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:
Bezobaláč Zlín, Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874, prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,
Dlouhá 211, Uherské Hradiště, tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vědomí-bezobalový-obchůdek

Bezobalov,
Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště, tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherské-Hradiště

Bez Uherský Brod, Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn, Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250, ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem, Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240, hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie, ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlévaná-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky, ulice Mostecká, Vsetín

Fairtrade (Spravedlivý obchod)

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv. Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně. Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
www.liska-evvo.cz/doc/fairtrade-cesko-a-slovensko-prinasi-novinky-ze-sveta-fairtrade
<https://fairtrade-cesko.cz/>

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráníme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ, od řeky Bečvy).

OTEVŘENO v pondělí až čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 10/2021

strana 17